

Intygsskrivandet i hälso- och sjukvården – till vem, varför och hur

Ulf Hallgärde

Överläkare

Projektledare Sjukskrivningsprojektet

Region Skåne

Ulf.hallgarde@skane.se

Övertro på läkaren förmåga??

- Det är en ökande flod av förfrågningar om "intyg" och "läkarutlåtande om hälsotillstånd" i olika former.
- Men kan vi verkligen motsvara förväntningarna om ett stabilt objektivet svar på dessa frågor?
- Läkekonst är att se ett mönster i ett informationsöverflöd.
- Det är ingen exakt vetenskap i det enskilda fallet.

Läkarens reaktion på en intygsbegäran

- Känner jag den här personen sedan tidigare?
- I så fall sedan hur länge?
 - Är jag jävig? Är vi för nära varandra??
- Vad är syftet med intyget?
- Har personen något motiv för att omedvetet eller medvetet förstärka eller försvaga verkligheten?

Läkarens reaktion på en intygsbegäran

- Har jag kompetens och verktyg för att utföra erforderliga moment? Tex synundersökning?
- Vad kostar det i tid?
- Vad får vi för ersättning?
- Är jag tvungen?
- Vilken blankett och var finns den och hur skall den fyllas i?
- **Kan vi stödja läkaren med E-intyg i detta läge?**

Hur hamnade vi här idag??

- ”Försäkringsmedicin” är mer än sjukskrivningslära!
- Olika verksamheter har olika utbildningsbehov
- Men
- ”sjukförsäkringen” är den enskilt är vanligaste orsaken till intyg.

Att utfärda intyg och utlåtanden

- Man brukar skilja på intyg och utlåtanden.
- Med intyg avses ett dokument som redogör för sakuppgifter.
- Begreppet utlåtande används när det handlar om att bedömningar i något avseende
- Idag används tyvärr begreppen ofta synonymt

Intyg

- Det finns flera situationer där det finns skyldighet att **på patientens begäran** lämna sakupplysningar om kända förhållanden som till exempel
 - Inläggning på sjukhus, orsak och tid
 - Besök på mottagning, tid och plats
 - Genomförda operationer och behandlingar
- Saknar man dokumentation finns ju inget att intyga!

Utlåtanden

- Det finns fåtal tillfällen då en läkare är skyldig att utfärda utlåtanden på begäran av länsstyrelse, domstol, åklagarmyndighet eller polismyndighet/polisman.
 - enligt 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659). (*SOSFS 2013:4*)

**Socialstyrelsens föreskrifter om
utfärdande av intyg inom hälso-
och sjukvården m.m.
Senaste version av SOSFS
2005:29**

Socialstyrelsens föreskrifter om utfärdande av intyg inom hälso- och sjukvården m.m. Senaste version av SOSFS 2005:29

- Innehåller föreskrifter om hur intyg skall utformas
- Kompetenskrav ofta "leg läk" ibland "specialistkompetent läkare inom..."
- Och en lång rad specialsituationer som gäller läkare med speciella uppdrag/förordnanden

Socialstyrelsens föreskrifter om utfärdande av intyg inom hälso- och sjukvården m.m.

Senaste version av SOSFS 2005:29

- **2 kap. Kvalitet och säkerhet**
- **1 §** Vårdgivaren ska ge skriftliga direktiv och säkerställa
- att det finns ändamålsenliga rutiner för intyg som utfärdas inom hälso- och sjukvården,
- att hälso- och sjukvårdspersonalen genomgår utbildning och fortbildning i frågor som gäller personalens skyldigheter och ansvar vid utfärdande av intyg, och
- att det finns etablerad samverkan med den lokala polismyndigheten i frågor om biträde av polisen vid genomförande av undersökningar i vissa fall.
- **2 §** Verksamhetschefen ska fastställa ändamålsenliga rutiner och entydigt fördela ansvaret för de intyg som utfärdas inom verksamhetsområdet. Rutinerna och ansvarsfördelningen ska dokumenteras.

Verksamhetschefen ska fortlöpande följa upp verksamheten och säkerställa att rutinerna och ansvarsfördelningen uppfyller kvalitets- och säkerhetskraven i dessa föreskrifter.

Socialstyrelsens föreskrifter om utfärdande av intyg inom hälso- och sjukvården m.m.

Senaste version av SOSFS 2005:29

10 kap. Att utfärda ett intyg

Bedömningen

7 § Intygsutfärdaren ska beakta att intyget kan få avgörande betydelse i offentliga och enskilda rättsförhållanden och noga se till **att endast uttala sig om förhållanden som han eller hon har tillräcklig kännedom om.** Det ska tydligt framgå vad som är intygsutfärdarens egna uttalanden och vilka uppgifter som härrör från intygspersonen, andra personer och myndigheter eller organisationer

Min yrkeskarriärs mest meningslösa intyg

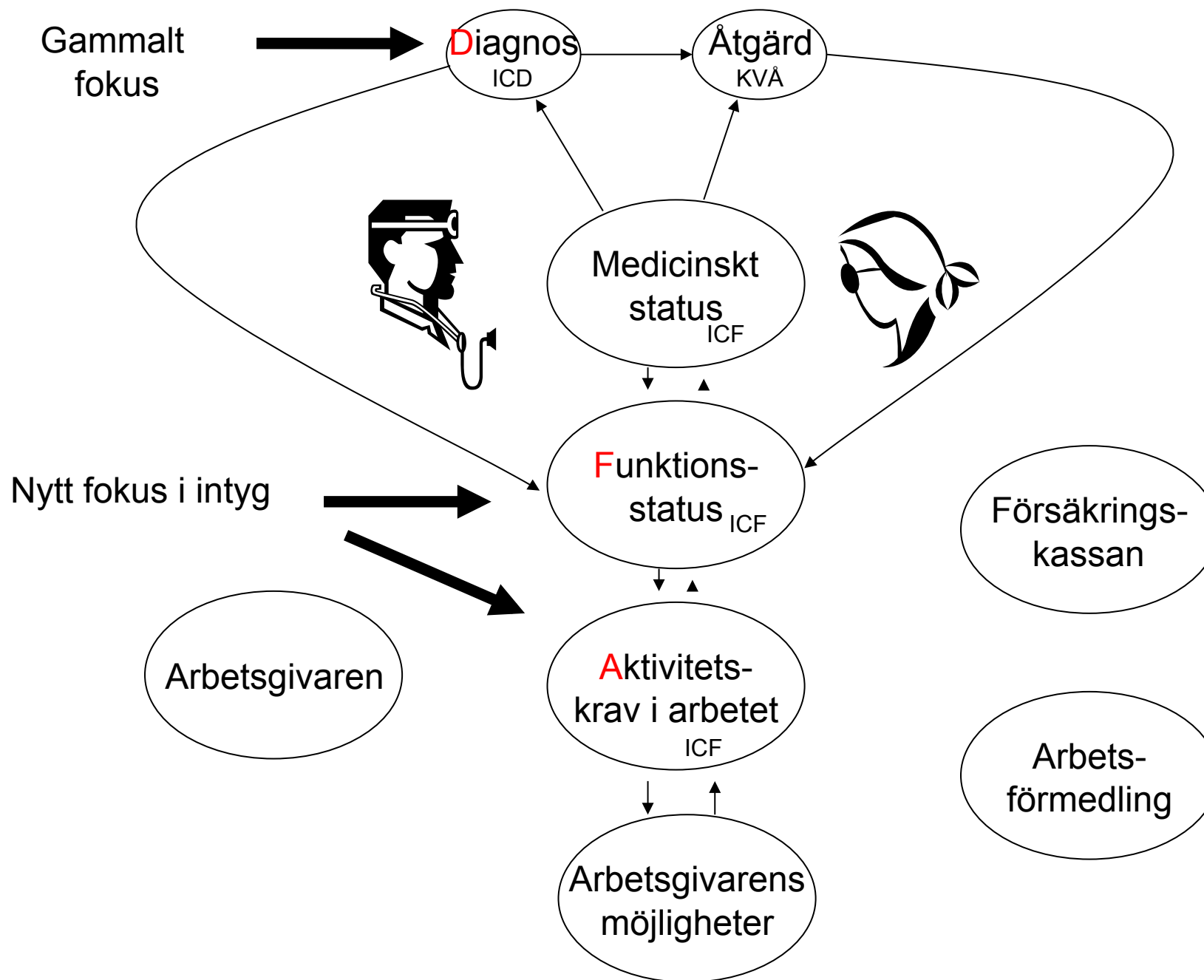
”Till personalmatsalen Kärnsjukhuset
Skövde Härmed intygas att NN uppger sig
vara vegetarian.

Ulf Hallgårde

Biträdande Överläkare”

”Sjukintyget”

- Det finns ingen skyldighet för läkare att utfärda ett ”sjukintyg” om läkaren inte finner anledning att rekommendera frånvaro från arbetet.

LOH vid pågående sjukfall

- En person som uppbär sjukpenning bör vara väl känd av "sjukskrivande" läkare eller vårdinrättning.
- Här föreligger av hävd en skyldighet att vid förfrågan från Försäkringskassa svara på kompletterande frågor eller utfärda ett **Läkarutlåtande om hälsotillstånd LOH** för bedömning av rätt till fortsatt sjukpenning eller byte till sjukersättning (Sjukpension)

Ersättning för intyg och utlåtanden till försäkringskassan

- Försäkringskassan betalar inte någon ersättning för läkarintyg, eftersom utfärdandet av ett intyg ses som en del av ett läkarbesök.
- Däremot kan vi i vissa fall betala ersättning för läkarutlåtanden om hälsotillstånd. De som kan få ersättning för läkarutlåtanden är läkare som arbetar på privata vårdenheter som har samverkansavtal med landstinget enligt lagen om läkarvårdsersättning (**den så kallade nationella taxan**) eller läkare som helt står utanför den offentligt finansierade hälso- och sjukvården.

LOH vid andra situationer

- Fk **kan** begära detta vid beslut om aktivitetsersättning till "Unga Vuxna"
- Och Assistansersättning
- Ofta dålig kvalitet pg av bristande kompetens och kännedom
- Men
- Vården har **ingen skyldighet** att tillhandahålla LOH till arbetsförmedling eller kommunens socialförvaltning

Vi är på god väg till en bättre tingens ordning med försäkringskassans intyg Men alla andra intyg ?

Det blev ett uppdrag till Siwert
Gårdestig att ta fram ett underlag